

finnboat NEWS

2
2017

Uiva 2017 Flytande

Lupaavia syystunnelmia

Finnboat Small Boats' Floating Show

Arvostettu koeajotapahtuma

En otrolig resa

Ab Sarins Båtar Oy i Karleby fyller 50 år. Jubiléet firas i arbetets tecken men företagets tidigare verkställande direktör och Finnboats hedersmedlem Lillemor Sarin berättar i korthet om sina tankar och minnen från den långa resan.

Som hos många andra österbottniska båtvarv finns rötterna till verksamheten hos Nautor. Edy Sarin byggde inredningar till segelbåtarna, grundade sedan ett eget snickeri och började 1968 tillverka lättbåtarna OK-jolle, optimist och Snipe i glasfiber. År 1976 började Sarins Båtar tillverka akterruffade motorbåtar. År 2003 drabbades Edy av en hjärnblödning och Lillemor övertog vd-skapet.

– Det var nog enklare förr att börja med ett företag, säger Lillemor. Man började med litet, vi startade i vårt fähus, tog inte risker utan levde ekonomiskt från hand till mun. Jag minns att det var viktigt att få betalt då Edy levererade träningsdetaljer till Nautor. Pekka Koskenkylä tog emot dem och betalade genast med pengar han hade i en skolåda.

– Så gör man inte nu. Själv lärde jag mig det mesta om båtbygge när jag på kontoret lyssnade till Edy, som i telefon talade med våra kunder. Nu sitter ungdomarna mest tysta vid sina datorer.

Sarins Båtar började exportera redan på 1960-talet och nu säljs Sargo-båtarna i ett dussintal länder. Namnbytet från Minor skedde under Finnboat Floating Show i Nagu år 2014, inför ett 50-tal journalister från hela världen.

– Förr blev man nära vänner med kunderna, kanske också för att de var färre då, konstaterar Lillemor. Men vi tar gärna emot kunderna på varvet. Nuförtiden kommer de ända från USA och Japan. Redan då vi sålde de populära modellerna Minor 650 och 700 kunde jag lägga märke till, att det nog var frun i familjen som slutgiltigt bestämde om det skulle bli en båt eller ej.

Generationsskiftet på Sarins Båtar har gått smidigt och smärtfritt. Nu basar sönerna Thomas, David och Johannes över företaget. Hur gick det till?

– Pojkarna upplevde ju båtbyggeriet ända från tidig barndom, berättar Lillemor. De brukade strida om vem som städade mest på varvet. Men Edy och jag sade redan i ett tidigt skede till dem, att de inte får stanna "hemma" och arbeta, utan måste bege sig ut i världen, se sig om. Om man genast börjar arbeta på det egna företaget kommer man nog att tröttna om fem-sex år och då vill man göra något annat. Det är bättre att göra något annat först och sedan komma hem igen om man känner för det.

Så gick det hos Sarins. Äldsta sonen Thomas var den första som återvände år 1997. Han hade studerat i Finland och jobbade i Spanien då föräldrarna ringde och frågade om tiden var inne att han skulle vilja arbeta på familjeföretaget. Mellansonen David återvände till Karleby år 2006 efter studier i Vasa och Kotka, och Johannes, den yngsta av bröderna, år 2009. Dottern Susanne Kackur är ett år tjänstledig från sin rektorspost och håller på att lära sig att jobba i båtindustrin.

– Det har nog varit en process att kunna

avstå och ge ansvar, att lita på att sönerna klarar sig, säger Lillemor. Men vi är mycket stolta över pojkarna. Hemma lärde de sig företagsamhet redan vid matbordet. Jag har alltid sagt, att detta är en livsstil, inte ett arbete. När jag gick i pension år 2010 och Thomas blev vd beslöt jag mig att inte lägga mig i det han gör. Edy och jag sitter dock fortfarande i företagets styrelse, med mig som styrelseordförande.

Båtarna och båtlivet har förändrats under den tid Lillemor varit i båtbranschen. Tidigare kunde man ligga 3-4 veckor ute på havet och i skärgården, nu skall man hinna också med allt möjligt annat under semestern. – Men nöjda kunder vid bryggan är vår starkaste trumf, konstaterar Lillemor.

Sarins Båtar brukar presentera nya båtmodeller på Finnboat Floating Show, som arrangeras vartannat år. Enligt Thomas Sarin ger en lyckad presentation global publicitet. Får se om det blir något nytt till nästa sommar.

Avslutningsvis delar Lillemor Sarin med sig något av sin livs- och företagsfilosofi: – Du får inte flyga utan skall ha båda fötterna stadigt på marken. Man måste veta vad man gör. Var ödmjuk, varje kund är värdefull, det är ingen självklarhet att han kommer just till dig.

Text: Lillemor Sarin via Kari Wilén
Foto: Mats Aurén

Venealan Keskusliitto Finnboat ry • Båtbranschens Centralförbund Finnboat rf

Julkaisija/Utgivare

Venealan Keskusliitto Finnboat ry
Båtbranschens Centralförbund Finnboat rf
Käenkuja 8 A 47
FI-00500 Helsinki
Puh./Tel. 0207 669 340
Telefax 0207 669 346
www.finnboat.fi

Päätoimittaja/Chefredaktör

Jarkko Pajusalo (Finnboat), jarkko@finnboat.fi
Puh./Tel. 0207 669 341

Toimitus/Redaktion

Toimitussihteeri Lena Mickelsson-Ouru (Finnboat),
lena@finnboat.fi
Puh./Tel. 0207 669 342
Kari Wilén, kari.wilen@seakari.fi
Tiina Krooks, tiina@finnboat.fi
Toimituksen osoite kuten edellä
Redaktionens adress som ovan

Toteutus/Utformning

Oy Sea-Kari Ab, Kari Wilén
Stuvunäsiintie 135-22, 01120 Västerskog
Puh./Tel. 0500 459 836

Paino/Tryckeri

Savion Kirjapaino Oy, Kerava
Painos/Upplaga 2500 kpl/st

Ilmestymis- ja aineistopäivät/ Utgivningsdagar och deadline

nro/nr 3/2017, vko/v. 50, aineisto/material 24.11.

ISSN-L 0789-7332

Aikakauslehtien liiton jäsen

Kansikuva/Pärmbild

Kari Wilén

Jarkko Pajusalo

P Ä Ä K I R J O I T U S

Enemmän elämyksiä vesillä

Uivaa vietettiin juhlavuoden kunniaksi teemalla "Enemmän elämyksiä vesillä" ja panostus Uivan kehittämiseen ja markkinointiin toi myös lisää näytteilleasettajia ja yleisöä. Uudistuneessa tapahtumassa vieraili neljän päivän aikana 11 272 veneilyn ystävää ja saimme paljon spontaania palautetta, että uudistuksissa mentiin oikeaan suuntaan. Keräämme parhailaan näytteilleasettajien palautteet ja vedämme opit yhteen. Uskon, että oikealla panostuksella ja parannuksilla saamme Uivasta näyttelyvieraille vieläkin houkuttelevamman tapahtuman. Uiva on 40 vuoden aikana vakiinnuttanut asemansa Suomen tärkeimpänä uivana venenäyttelynä ja iso kiitos kuuluu kaikille näytteilleasettajille, jotka tekevät näyttelyn. Uiva tarjoaa loistavat puitteet tutustua koko alan tarjontaan ja myös testata tuotteita vesillä. Kuluttajat hakevat elämyksiä ja meidän tehtävämme on näyttää, että vesiltä niitä saa, joten jatkamme Uivan kehittämistä tähän suuntaan.

Talous vahvistuu ja näkymät paranevat myös venealalla. Vientimarkkinoistamme Ruotsi ja Saksa ovat olleet vahvassa kasvussa jo usean vuoden ajan ja tänä vuonna on nähty merkkejä myös USA:n ja Venäjän kaupan piristymisestä. Suomalaiset venevalmistajat pärjäävät kilpailuilla vientimarkkinoilla vahvan tuotekehityksen ansiosta. Kesäkuussa järjestimme Vanajavedellä Finnboat Small Boats' Floating Show tapahtuman kansainväliselle lehdistölle ja koeajoraporttien perusteella suomalaiset pienveneutuudet on jälleen kerran otettu vastaan erinomaisin arvosanoin.

Myös kotimaan venekauppa on selvästi piristynyt loppukeksästä, mikä kertoo siitä, että kuluttajien luottamuksen kasvu näkyy venehankinnoissa pienellä viiveellä. Toistaiseksi vuoden kahdeksan ensimmäisen kuukauden aikana venekauppa on ollut kasvussa lähinnä pääkaupunkiseudulla, mutta uutisista saamme lukea yhä enemmän positiivisia talousuutisia erityisesti Turusta ja Uudestakaupungista, joten uskon, että tämä näkyy lähivuosina veneilyyn käytettävän rahamäärän kasvuna myös Varsinais-Suomessa.

Syksyllä jatketaan työtä vientimessuilla, ulkomaan ekskursionilla ja myös kotimaassa ammattitaitoa kehittämällä. Jatkamme Medita Communicationin vetämiä suosittuja sosiaalisen median koulutuksia ja syksyn päätteeksi on vuorossa Finnboatin venetekniikkapäivä. Syksyn ehdoton kohokohta on kuitenkin syyskokousristeily Viroon 2.-3.11.2017, joten jos se ei ole vielä kalenterissa, niin nyt on korkea aika toimia.

Toivotan hyvää ja vilkasta syksyä kaikille.

Nähdään vuosikokouksessa!

Uiva 2017 Flytande Lupaavia syystunnelmia	6
ALV-säännöt venekaupassa	12
Finnboat Small Boats' Floating Show 2017	14
Palo-onnettomuuksia standardin valossa	18

PALSTAT

Peräaallot	2
Pääkirjoitus	3
Järjestöasiaa	4
Kansainväliset venemessut	5
Uutiset	20
Kansainvälinen lehdistöseuranta	24
Ledaren, svensk resumé	26

Koonnut: Lena Mickelsson-Ouru

JÄSENKUNNAN KUULUMISIA

Suomen Veneteollisuusyhdistyksen uusin jäsen on Espoossa sijaitseva Toppi Oy, joka valmistaa erilaisia veneprofileja, letkuja ym. Yrityksen toimintaa vetää Tero Toppi. Toppi Oy on jäsen myös Venealan Osatoimittajat ry:ssä.

Uusi jäsen Veneteollisuusyhdistyksessä on myös Janne Kjellmanin luotsaama Q-Yachts Oy, joka valmistuttaa Quantum 30-moottoriveneitä Kokkolassa Maestron veistämöllä. Quantum on kevytkuinen daycruiser, jonka sisämoottorina on Oceanvoltin sähköpropulsiojärjestelmä.

Venealan Telakka- ja korjaamoyhdistyksen uusia jäseniä ovat T:mi Venetohtori Vaherjoki Espoossa sekä Puu- ja Venetyö osuuskunta Lastu Tampereella. Mikael Vaherjoen päätoimiala on veneiden korjaus ja varustelu ja osuuskunta Lastu keskittyy venepuusepän töihin ja asennuksiin.

Venealan Kauppiat ry:n jäsen, Tage Gustafsonin vetämä Sans Rival Ltd on vaihtanut omistajaa ja yrityksen uusi osoite on Valimokatu 6 C, 10300 Karjaa, email on rivalboats@gmail.com. Yhteyshenkilö on Ann-Sofie Nylund, puh. 040-520 2008 ja 040-558 1205. Tage toimii yrityksessä uusien omistajien apuna konsultin roolissa vielä noin vuoden ajan.

UUDEEN 2017 VENETEKNIKKAPÄIVÄ

Vuoden 2017 Venetekniikkapäivä pidetään torstaina 9.11. VTT:n tiloissa Tampereella, Tekniikankatu 1. Päivän pääaiheena on Virtual Reality, eli VR ja ohjelma on seuraava: klo 09.30-10.00 VR-laitteiden kokeilua klo 10.00-12.00 VTT – Standardiasiaa klo 13.00 alkaen vierailuvia esityksiä (välissä lounastauko);

- Go3D Oy: 3-D tulostamalla osia veneisiin
- Fake Oy: Virtual Reality mahdollisuudet venealalla
- mahdollisesti kolmas esitys VR-aiheesta.

Klo 15.30 tilaisuus päättyy, jonka jälkeen on vielä mahdollisuus jäädä kokeilemaan VR-laitteita.

Vuosikokousillallinen pidetään Rakveren linnassa.

Venetekniikkapäivä on maksuton (omakustannuslounas), mutta ennakoilmoittautuminen tarvitaan. Ilmoittautumiset 2.11. mennessä Finnboatin kotisivulla www.finnboat.fi kohdasta ”ilmoittautumiset”. Venetekniikkapäivä on avoin koko alalle, ei vain Finnboatin jäsenille.

FINNBOAT LAATUSERTIFIKAATTI – Laatukartta yrityksen johdonmukaiseen kehittämiseen

Finnboat on kehittänyt yhteistyössä Tampereen Aikuiskoulutuskeskuksen kanssa laadun sertifoinnin, jonka nimi on Laatukartta. Laatusertificaatti kehitettiin vuonna 2011 ja se on myönnetty tähän mennessä yli kymmenelle jäsenyritykselle. Tulevana talvena Laatukartta-prosessiin otetaan jälleen uusia yrityksiä kehittämään toimintaansa. Laatukartta perustuu rakenteeltaan tunnetuihin laatujärjestelmiin (esim. ISO 9000), mutta sen sisältö on räätälöity palvelemaan pieniä yrityksiä. Sen sisältö on huomattavasti käytännönläheisempi ja se antaa työkaluja toiminnan johtamiseen sekä kehittämiseen. Laatukartan tavoitteena on parantaa yrityksen kannattavuutta, kilpailukykyä sekä johdonmukaista johtamista. Koko prosessi kestää arviolta noin puoli vuotta. Alkamisajankohta voidaan sopia joustavasti. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: Jan Wichmann, puh. [050 4680 564](tel:0504680564), jan.wichmann@takk.fi ja Kari Kaikkonen, puh. [044 7906 417](tel:0447906417), kari.kaikkonen@takk.fi

SYYSKOKOUPÄIVÄT VIRON RAKVERESSÄ

Finnboatin ja kaikkien yhdistysten sääntömääräiset syyskokoukset järjestetään tänä vuonna torstaina 2.11. Viron Rakveressa Hotelli Aqva Spassa. Torstain ohjelmassa on liiton tiedotusasioita ja sääntömääräinen syyskokous m/s Viking XPRS-laivalla. Jäsenyhdistysten sääntömääräiset syyskokoukset pidetään hotelli Aqva Span kokoustiloissa. Sääntömääräisten asioiden jälkeen on aikaa rentoutua ja nauttia kylpylän palveluista ennen kuin lähdemme vuosikokousillalliselle, joka pidetään keski-aikaisissa merkeissä Rakveren linnassa. Perjantaina 3.11. järjestetään Boat Builders' Forum hotellin kokoustilassa ja paluumatkalla nautimme laivalla vielä yhteisen illallisen, ennen kuin saavumme takaisin Helsingin Katajanokalle kello 20:30.

Osallistuminen syyskokouristeilyyn

maksaa 270,00/hlö majoituttaessa yhden hengen huoneessa ja 240,00/hlö majoituttaessa kahden hengen huoneessa. Syyskokouspäiville pitää ilmoittautua sitovasti 12.10. mennessä Finnboatin kotisivulla kohdassa "ilmoittautumiset".

TERVETULOA MUKAAN!

MARKKINOINTI SOSIAALISEN MEDIAN AVULLA

Liitto yhteistyössä Medita Communications Oy:n kanssa järjestää jäsenkunnan edustajille lokakuussa kolme lähinnä facebookin käyttöön keskittyvää somemarkkinoinnin kurssia. Kurssit ovat ilmaisia ja ne pidetään 12.10. (peruskurssi) ja 23.10. sekä 24.10. (jatkokurssit). Peruskurssi ja ensimmäinen jatkokurssi pidetään Helsingissä ja jatkokurssi 24.10. Turussa. Sitovat ilmoittautumiset Finnboatin nettisivun kautta viimeistään 6.10. peruskurssille ja 19.10. jatkokurssille.

YHTEISESIINTYMISET VENEMESSUILLA

Tämän syksyn aikana toteutetaan kaksi yritysten yhteisesiintymistä kansainvälisillä alan messuilla. Hampurin Hanseboot-näyttelyssä 28.10.-5.11. mukana ovat Bella-Veneet Oy, Oy Botnia Marin Ab, Finn-Marine Oy ja Nauticat Yachts Oy. METS-messuilla Amsterdamissa 14.-16.11. Finnboatin National Pavilion -korttelissa mukana ovat Oy Lahnakoski Ab, Lankapaja Oy, Navix Oy, Oceanvolt Oy, Tietoset Oy, Toppi Oy ja VA-Varuste Oy.

SYKSYN MARKKINATUTKIMUSMATKAT

Seitsemän Veneteollisuusyhdistyksen edustajaa teki liiton toimitusjohtajan vetämän lyhyen markkinatutkimusmatkan Puolaan 4.-7.9. Tutustumiskohteina olivat Delphia Yachts, heloja valmistava BWP-Skorkiewicz, VA-Varusteen uusi tehdas, Balt Yacht, Atlantic Marine, Scandinavia Yachts sekä TES-Yacht.

Marras-joulukuun vaihteessa tehdään markkinatutkimusmatka Yhdysvaltoihin, Miamin seudulle ja osittain Meksikon puolelle. Lisätietoja matkasta antaa puheenjohtaja Jouko Huju, jouko@finnboat.fi

Ehdota Vuoden 2017 Veneilytekoa

Veneilykauden päätteeksi etsii Veneilytoimittajat ry jälleen esimerkillistä tekoa, toimintaa tai henkilöä, joka on kannustanut kaikkia vesilläliikkuja parempaan veneilykulttuuriin ja sujuvaan yhteispeliin vesillä.

Vuoden Veneilyteko-tunnustuksella voidaan palkita yksityinen henkilö, yritys, asia tai tapahtuma; yhtä hyvin laaja ja valtakunnallinen kuin paikallinenkin ilmiö. Tärkein valintaperuste on se, että asialla on merkitystä veneilyharrastuksen edistämiseksi ja veneilyturvallisuuden parantamisessa.

Ehdotuksia Vuoden Veneilyteoksi voi lähettää Veneilytoimittajat ry:n johtokunnan sihteerille osoitteeseen lena@finnboat.fi joulukuun mennessä. Tunnustuksen saajan valitsee yhdistyksen johtokunta, ja se luovutetaan saajalleen Helsingin Vene 18 Båt -messujen yhteydessä lehdistötilaisuudessa.

Voittaneen ehdotuksen tekijä pääsee palkinnoksi osallistumaan ilmaiseksi Veneilytoimittajat ry:n seminaariristeilylle Tukholman Allt för sjön -messuille maaliskuun alussa.

VENENÄYTTELYJÄ 2017-2018

Ajankohta	Kaupunki	Maa	Nimi
28.9 -1.10.2017	Auckland	Uusi-Seelanti	Auckland On Water Boat Show
5.-9.10.2017	Annapolis	USA	United States Sailboat Show
11.-15.10.2017	Barcelona	Espanja	Barcelona International Boat Show
12.-15.10.2017	Annapolis	USA	United States Powerboat Show
20.-22.10.2017	Kapkaupunki	Etelä-Afrikka	Cape Town International Boat Show
28.10-5.11.2017	Hampuri	Saksa	Hanseboot
2.-6.11.2017	Fort Lauderdale	USA	Fort Lauderdale International Boat Show
9.-12.11.2017	Turku	Suomi	Venexpo
14.-16.11.2017	Amsterdam	Alankomaat	Marine Equipment Trade Show METS
17.-19.11.2017	Lodz	Puola	Poland Boatshow
23.-26.11.2017	Berliini	Saksa	Boot & Fun Berlin
30.11.-3.12.2017	St.Petersburg, Florida	USA	St. Petersburg Power & Sailboat Show
2.-10.12.2017	Pariisi	Ranska	Paris International Boat Show
10.-14.1.2018	Lontoo	UK	London Boat Show
20.-28.1.2018	Düsseldorf	Saksa	Boot Düsseldorf
3.-11.2.2018	Göteborg	Ruotsi	Båtmässan Göteborg
9.-18.2.2018	Helsinki	Suomi	Vene 18 Båt
15.-19.2.2018	Miami	USA	Miami International Boat Show & Strictly Sail Miami
15.-18.2.2018	Leipzig	Saksa	Beach & Boat
20.-24.2.2019	Bern	Sveitsi	Suisse Nautic
2.-11.3.2018	Tukholma	Ruotsi	Allt för sjön

Uiva 2017 Flytande

Lupaavia syystunnelmia

Uiva venenäyttely oli 40-vuotisjuhlensa kunniaksi kokonaan uusiutunut. Näyttelyalue oli järjestelty uuteen uskoon, tarviketeltoja lisätty ja ohjelmatarjontaa monipuolistettu. Loppukeksän näyttelysää oli kuitenkin entisen kaltainen.

Teksti: Kari Wilén, Lena Mickelsson-Ouru
Kuvat: Sami Pitkänen, Kari Wilén, Tiina Krooks

Helsingin Uivalla on pitkät perinteet. Näyttely järjestettiin nyt 40. kerran ja etenkin maasastojen sekä tarviketeltojen sijoittelua oli muutettu tarkoituksenmukaisemmaksi, sekä yleisöä että näyttelyleasettajia paremmin palvelevaksi.

Kaikki alkoi Sirpalesaareissa

Ensimmäinen Helsingin uiva venenäyttely järjestettiin 1.-3.9.1978 Sirpalesaareissa, Suomalaisen Pursiseuran kotisatamassa. Finnboatin edeltäjä Suomen Vene- ja moottorihdistys oli silloin näyttelyn toimeksiantaja ja itse järjestelyistä vastasi Suomen Messujen ja SPS. Messujen johtaja kauppa-

neuvos Olle Herold totesi tuolloin kehityksen venealalla johtaneen siihen, että varsinkin suurten veneiden kauppa on osittain siirtynyt syyspuolelle. Valmistajille ja maahantuojille haluttiin tällä tavoin tarjota mahdollisuus tuotteidensa esittelyyn myös syksyllä.

Vuoden 1978 näyttelyyn osallistui yhteensä 52 yritystä 73 veneellä sekä neljä moottorivalmistajaa ja viisi tarvikealan yrittäjää. Kävijöitä ensimmäisessä Uivassa oli yhteensä 7152.

- Järjestäjät uskovat Helsingin Uivan kehittyvän alan merkittäväksi myynti- ja yleisötapahtumaksi Messukeskuksen helmikuuisen alan suuresitelyrinnalle, totesi Olle Herold.

Näyttely järjestettiin vielä seuraavana vuonna SPS:llä mutta vuonna 1980 Uiva siirtyi NJK:lle Valkosaaressen. Maayhteyksien puuttuminen vaikeutti kuitenkin järjestelyjä, samoin kuin käytännössä olematon määrä parkkipaikkoja mantereen puolella Kaivopuistossa. Keskellä Helsingin näyttelylle ei myöskään ollut tarvittavaa kasvuvaraa ja näin ollen Uiva siirtyi vuonna 1998 Helsingfors Segelklubbin kotisatamaan Lauttasaaressen Vattuniemeen.

Valkosaaressa Uiva selvisi ehjin nahoin pankkikriisin aiheuttamasta lamasta ja Vattuniemellä kansainvälisestä rahoituskriisistä. Uivat näyttelyt Hoskilla ennen viimeisintä taantumaa olivat kävijämäärillä ja esillä olevien veneiden lukumäärällä laskettuina ennätyskellisiä, mutta nyt ollaan jälleen hyvällä kasvu-uralla.

Kävijämäärä nousi

Sään haltijat eivät välittäneet siitä, että Uiva näyttely vietti 40-vuotisjuhlia

aan. Loppukesän sää Etelä-Suomessa tosin koheni verrattuna esimerkiksi koleaan kesäkuuhun, mutta lauantaina Helsingin ylle levisi taas matalapaine sateineen. Näyttelyn avajaispäivä torstai oli yleisömäärän kannalta ennätysellinen. Myös perjantaina

sää oli kohtalainen ja aurinkoinen sunnuntai takasi sen, että kävijämäärässä voitiin kirjata kuuden prosentin kasvu edelliseen vuoteen verrattuna: näyttelyssä vieraili 11 272 veneilyn ystävää. Lisäys olisi ilmeisesti ollut huomattavasti suurempi, mikäli sää

lauantaina olisi ollut suosiollisempi ulkoilmatapahtumaa ajatellen.

Uivassa oli tällä kertaa esillä 279 venettä ja kaikkiaan 166 näyttelyleasettajaa esittelemässä moottori- ja purjevereiden lisäksi erilaisia veneilyyn ja vesillä liikkumiseen liittyviä

tuotteita ja palveluita. Näytteilleasettajien lukumäärä ylitti aikaisemman ennätyksen, joka kirjattiin vuonna 2008.

Näyttelyn teltaosastot oli järjestetty kokonaan uudestaan siten, että osastot avautuivat paremmin yleisöä kohti ja yleisövirta ohjautui luontevammin maa-alueen kautta vene-laitureita kohti. Keskellä aluetta oli suuri tarjoilualue, jonka liepeillä oli monipuolista street foodia valmistavia

kojuja. Järjestely oli sekä yleisön että näytteilleasettajien kannalta joustava ja sai osakseen paljon kiitosta.

Erilaista yleisöohjelmaa oli entistä enemmän. Etenkin keskelle näyttelyaluetta sijoitettu vesiurheilulaituri keräsi yleisöä. Varsinkin kun vesijettien freestylemestari Pentti Keinänen esitteli huimia temppujaan ja häntä säesti taivaalle asti noussut flyboard-taituri Vadim Nekhaev. Yleisölle oli myös tarjolla RIB-ajelua ja SUP-lautailua

rajatulla alueella satama-altaassa. Kuten aikaisemminkin, esittelivät myös venepoliisi, Meripelastusseu-

ra ja Rajavartiolaitos kalustoaan ja toimintaansa. Venemestarin telakalla asiantuntijat opastivat veneiden kunnostuksessa ja suuren videotaulun edessä kalastuksen ammattilaiset kertoivat eri välineiden ja varusteiden käytöstä.

Alan tilanne tilastojen valossa

Ennen näyttelyn aukeamista Finnboat-in toimitusjohtaja Jarkko Pajusalo toivotti median tervetulleeksi ja esitelti venealan kaupan ja viennin tilannetta alkuvuoden osalta.

- Koleat kevätkuukaudet hyydyttivät etenkin pienveneiden kaupan, mutta tilanne korjaantui suurelta osin kesä-heinäkuussa. Koska talouden näkymät ovat myönteisiä ja sää lämpimämpi, on odotettavissa, että kotimaan venekauppa käy vielä elokuussa poikkeuksellisen hyvin, Jarkko Pajusalo arvioi näyttelyn alla.

Kotimaan myynnin osalta Pajusalo totesi, että vesijettien ja etenkin RIB-veneiden myynti on alkuvuonna ollut kovassa kasvussa. Sen sijaan purjeveneiden myynti kahlaa edelleen pohjamudissa, alkuvuoden aikana on rekisteröity ainoastaan viisi purjevenettä. Vertailun vuoksi kerrottakoon, että vuoden 2007 Uivassa oli esillä ennätykselliset 65 purjevenettä.

- Viennin merkitys Suomen venealalle on edelleen erittäin suuri, Pa-

jusalo totesi. Suurimmat vientimaat ovat edelleen Ruotsi ja Norja, joihin suuntautui yli 70 prosenttia maamme veneviennistä. Alkuvuonna kasvavia vientimarkkinoita olivat USA, Venäjä, Saksa ja Ruotsi.

Veneiden kappalemääräinen tuonti kasvoi alkuvuonna, mutta tuonnin arvo laski koska veneiden keskikoko pieneni. Vesijettien kansainväliset markkinat ovat vahvassa kasvussa. Suomeen tuodaan vesijettejä pääasiassa Meksikosta ja Japanista ja niitä viedään meiltä edelleen muihin EU-maihin.

Kyselimme syyskuussa muutamalta näytteilleasettajalta ja ohjelmajärjestäjältä tunnelmia ja näkymiä tämänkertaisen Uivan jälkeen.

Satu Björn

Kippari-lehti järjesti tänäkin vuonna hyvin suositut koeajotilaisuudet omasta laituristaan. Ajanvarauksista huolehti jälleen toimituksen sihteeri Satu Björn ja koeajolaiturissa oli seitsemän erilaista moottorivenettä.

- Tänä vuonna kirjasin yhteensä 302 ajokertaa, mutta testaaajia oli vähemmän kuin viime vuonna, selkeästi johtuen lauantain huonosta säästä, Satu Björn toteaa. Yhteensä 596 henkeä

kävi kokeilemassa veneitä, koska lauantaina laiturilla oli varsin hiljaista.

Tänä vuonna koeajettavissa olivat Alucat W8/Mercury F80L EFI, Bella 500 BR/Mercury F80 EFI, Buster M2/Yamaha F40, Jeanneau Cap Camarat 5.5 BR/Mercury 100 EFI CT, Nordkapp 705 Avant Ranger/Evinrude C200FX, AMT 175 BR/Honda BF60 ja Yamarin 56 BR/Yamaha F115. Veneitä kipparoineet veneliikkeiden edustajat kertoivat koeajajille veneiden ominaisuuksista ja suosituin koeajettava oli tällä kertaa Nordkapp 705. Veneen kippari kertoi havainneensa, että tällä kertaa "huviajelijoita" oli vähemmän ja todella kiinnostuneita veneistä ja moottoreista oli 60 prosenttia testaa- jista.

Mika Vornanen

Kalastuksen asiantuntija Mika Vornanen esitteli HSK:n kevytvenealtaassa erilaisia veneilykalastukseen liittyviä

varusteita, tarvikkeita ja niksejä. Altaassa oli esillä toistakymmentä kalastukseen soveltuvaa ja varusteltua venettä ja Vornanen totesi, että olosuhteet hänen esityksilleen olivat erinomaiset. — Yleisö seisoi hieman korkeammalla laiturilla ja näki hyvin veneisiin, lisäksi äänentoisto toimi hy-

vin. Alue oli valitettavasti kuitenkin näyttelyteltojen katveessa, joten yleisön oli välillä hankala löytää paikalle.

Mika Vornanen piti esityksiä myös näyttelyn päälavalla. – Oli hienoa, että kalastus pääsi näin hienosti esille venenäyttelyssä, hän totesi. Laajenushmahdollisuuksiakin on älyttömästi, lavaa voisi käyttää paremmin hyödyksi ja mikäli veneet saisi laituriin perä edellä olisi niihin helpompi sekä nähdä että astua.

Jani Hartonen

Brunswickillä myyntipäällikkönä työskentelevä Jani Hartonen esitteli Uivassa Mercuryn perämootoreita, sisäperämootoreita ja erikoisuutena Motorguide-keulasähkömootoreita, joita nähtiin myös kalastuslaiturissa esillä olevissa veneissä. – Kalastus on iso asia jenkeissä ja siksi lähellä päämiehemme sydäntä, Hartonen toteaa. Tästä syystä olimmekin mukana brändäämässä kalastusosaston Mercury-laiturin.

Jani Hartonen kertoo, että tunnelmat näyttelyn jälkeen ovat varovaisen positiiviset. Lauantain kävijämäärä jäi kuitenkin pettymykseksi, koska se on yleensä ollut tapahtuman paras päivä. Mutta säät ovat koko kesän olleet haastavia eivätkä järjestäjätkään pys-

ty sääoloihin vaikuttamaan. Ravintola-alueen monipuolinen ja edullinen ruokatarjonta saa Hartoselta ja monelta muultakin kiitosta.

– Kiva tapahtuma ja saatiin sitä vähän kauppaakin tehtyä, Jani Hartonen päättää. Kalavenelaituri oli täynnä ja tätä konseptia voisi tulevaisuudessa kehittää edelleen, esimerkiksi sijoittamalla kalastusosaston pääaltaan äärelle.

Teemu Immonen

Marine Palvelun myyntipäällikkö Teemu Immonen oli oman muistinsa mukaan 17. kertaa Uivassa töissä ja esitteli yrityksen osastolla kolmea Sea Ray -venettä, joista 230 SunSport ja 320 Sundancer olivat uusia, mallivuoden 2018 veneitä. – Tuomme periaatteessa näyttelyihin ainoastaan uusia, myytävänä olevia veneitä emmekä lainaa sellaisia asiakkailta, Teemu Immonen toteaa. Nyt esillä olivat Sea Rayt, koska muita maahantuomiamme uutuusveneiä ei ollut varastossa.

– Finnboat oli saanut uutta ilmettä näyttelyyn ja oma osastomme oli nyt sijoitettu aallonmurtajan kupeeseen, Immonen jatkaa. Oma laituri oli kiva ratkaisu ja antoi aivan erinomaiset puitteet veneiden esittelemiselle asiakkaille. Tämä toimi hyvin ja ihmiset

tulivat mielellään laiturillemme.

– Elokuun Uiva ei kuitenkaan koskaan ole ollut meidän firman kannalta menestysnäyttely vaan helmikuiset venemessut ovat päänäyttelymme kotimaassa, Immonen toteaa. Olemme suurten Sea Ray -moottoriveneiden "stock dealer" myös Ruotsissa, Norjassa ja Baltian maissa. Näiden asiakkaiden palvelemisen kannalta tärkeimmät näyttelymme ovat Cannes, Southampton ja Düsseldorf ja kauppa tehdään ympäri vuoden.

Taavi Lind

Virolainen Taavi Lind, SoeAuto OÜ, oli tuonut näyttelyyn kaksi tanskalaista Dragonfly-trimaraania, joista Dragonfly 25 valittiin monirunkoluokassa Euroopan veneeksi 2016. Hän toteaa, että Virossa ja Suomessa trimaraanikonsepti on vielä uutta, mutta maailmanlaajuisesti monirunkovenemarkkinat kasvavat. Näyttelyissä esillä oleminen on hänen mielestään tärkeää, ja osallistuminen uivaan näyttelyyn on edullisempaa kuin sisänäyttelyyn.

– Aloitimme markkinoinnin vuonna 2015 nollatasosta ja nyt mielenkiintoa on jo enemmän, Taavi Lind toteaa. Ihmiset luottavat nyt meihin, mutta olisin odottanut suurempaa yleisöryntäystä näyttelyyn. HSK:lla on mielestäni potentiaalia ja järjestelyt toimivat hyvin. Kyselyjä veneistämme on tullut, mutta tavallista on, että kaupantekoa viivyyttää asiakkaan vaikeus päästä eroon vanhasta veneestä.

– Tunnelma oli hyvä, sekä näyttelyvieraat että naapurit olivat ystävällisiä, hän jatkaa. Esimerkiksi lauantaina kaksi daamia keskusteli kansani pitkään veneistä ja kun he tekivät lähtöä he pyysivät saada halata minua! Olen osallistunut 22 vuotta näyttelyihin eikä tällaista ole koskaan ennen tapahtunut.

Vuosikymmenen näytteilleasettajabileet Valkosaassa

40.
juhluvuosi

Valkosaaren telakka on tunnelmaltaan erinomainen juhlatila ja väki viihtyi hyvän ruoan ääressä.

Jarkko Pajusalo kuuntelee, kun Jouko Huju kyselee Esko Syrjäsuon muistoja menneiden vuosien uivista venenäyttelyistä.

Jo ensimmäisessä Helsingin Uivassa venenäyttelyssä Sirpalesaassa vuonna 1978 kuten tämänkin vuoden Uivassa HSK:lla olivat mukana Heinlahden Veistämö Oy, Oy Maritim Ab, Oy Marino Ab, Veneveistämö Syrjäsuu Oy, Suomen Meripelastusseura ry sekä Volvo Penta. Kuvassa vasemmalta "palkintokomitean" Lena Mickelsson-Ouru ja Tiina Krooks ja palkituita Lauri Kiiski/Heinlahden Veistämö, Minna Lahin/Maritim, Ben ja Jan Fagerström/Marino ja Esko Syrjäsuu.

Ben ja Jan Fagerström olivat pukeutuneet sävy-sävyyn Mustang-veneidensä mukaisesti.

Juhlatunnelmaa iltavalaistuksessa.

ALV-SÄÄNNÖT VENEKAUPASSA

– EU:n sisällä tapahtuvan venekaupan arvonlisäverotuksesta

Arvonlisäverotuksen järjestelmässä venekaupassa on kyse tavaran myynnistä. Venekaupan osapuolten onkin syytä olla selvillä arvonlisäverotuksen perussäännöistä, jotta virheiltä verotuksessa välttyttäisiin. Myynnin arvonlisävero-kohtelu on erilainen riippuen siitä, suuntautuu ko myynti kotimaahan, toiseen EU-maahan vai EU:n ulkopuolelle. Lisäksi merkitystä on sillä, ovatko kaupan osapuolet arvonlisäverovelvollisia yrityksiä vai esimerkiksi yksityishenkilöitä.

Teksti: Mikko Alakare

EU-maiden yleiset arvonlisäverokannat vaihtelevat vuonna 2017 17 %:n ja 27 %:n välillä. Niin sanottujen uusien kuljetusvälineiden, kuten isompien huviveneiden, suuri taloudellinen arvo ja yhteisömaissa sovellettavien verokantojen huomattavat erot ovat syynä siihen, että verotus on pyritty varmistamaan kulutusmaaperiaatteen mukaiseksi kaikissa tilanteissa. Tästä johtuen venekauppaa koskevat arvonlisäverosäännökset ovat varsin teknisiä, ja jokaisen kaupan arvonlisävero-kohtelu on syytä käydä läpi huolellisesti.

Venekaupassa oleellinen kuljetusvälineen määritelmä

Arvonlisäverolaissa kuljetusvälineellä tarkoitetaan muun muassa henkilö- tai tavarakuljetukseen tarkoitettua yli 7,5 m pitkää vesialusta. Kuljetusvälineen määritelmän mukaan kuljetusvälineenä ei kuitenkaan pidetä sellaista vesialusta, jonka rungon suurin pituus on vähintään 10 metriä, ja joka ei ole rakenteeltaan pääasiallisesti huvi- tai urheilukäyttöön tarkoitettu.

Alle 7,5 metriä pitkiä veneitä kohdellaan arvonlisäverolaissa tavallisina tavaroina ja yli 7,5 metriä pitkiä veneitä, erityisesti jos ne ovat pääasiallisesti huvi- tai urheilukäyttöön tarkoitettuja, kohdellaan kuljetusvälineinä.

Veneen myynti kotimaassa

Tavaroiden myynti on yleisesti verollista. Lähtökohtaisesti siis kotimaisen venekaupan myydessä veneen kotimaiselle ostajalle myynnistä peritään ja tilitetään Suomen arvonlisävero.

Tästä pääsäännöstä on kuitenkin eräitä poikkeuksia. Veroa ei suoriteta sellaisten vesialusten myynnistä, joiden rungon suurin pituus on vähintään 10 metriä, ja jotka eivät ole rakenteeltaan pääasiallisesti huvi- tai urheilukäyttöön tarkoitettuja. On kuitenkin syytä huomioida, että pääasiallisesti huvi- ja urheilukäyttöön tarkoitettujen veneiden myynti on pääsäännön mukaisesti verollista.

Veneen myynti Suomen ulkopuolelle

Myytäessä tavaraa Suomen ulkopuolelle tapahtuu myynti yleensä ilman

Suomen arvonlisäveroa, ja tavaramyynti verotetaan määränpäämaan säännösten ja verokannan mukaisesti. Muille kuin arvonlisäverovelvollisille yrityksille, kuten yksityishenkilöille, tapahtuva myynti verotetaan pääsääntöisesti siinä maassa, jossa tavarat myydään. Poikkeuksena tästä on kuitenkin uusien kuljetusvälineiden, kuten isompien huviveneiden myynti, joka verotetaan aina määränpäämaassa.

Vesialusta pidetään uutena, jos se myydään enintään kolme kuukautta sen jälkeen, kun se ensimmäisen keran otettiin käyttöön, tai sillä on ajettu/purjehdittu enintään 100 tuntia.

Kun käytettyä venettä, joka ei täytä uuden kuljetusvälineen määritelmää, myydään Suomessa ulkomalaiselle yksityishenkilölle, myydään vene Suomen arvonlisäverolla.

Myytäessä tavaraa toisessa EU-maassa arvonlisäverovelvollisten rekisterissä olevalle yritykselle ja tavara kuljetetaan Suomesta toiseen EU-maahan, myynti on veroton yhteisömyynti. Myyjällä tulee olla näyttö tavaran kuljetuksesta ja tieto

kauppakumppanin ALV-numerosta, jotta myynti voidaan käsitellä yhteisömyyntinä.

Jos vene luovutetaan Suomessa ja se myydään toisessa EU-maassa käytettäväksi, on myyjän saatava ostajalta todistus siitä, että vene on kuljetettu toiseen EU-maahan. Todistuksesta tulee käydä ilmi, miten ja milloin kuljetus on tapahtunut.

Arvonlisäverotuksessa viennillä tarkoitetaan tavaroiden myyntiä EU:n alueelta sen ulkopuolelle. Vienti on verotonta, kunhan tavara kuljetetaan suoraan EU:n alueen ulkopuolelle.

Veneen hankinta Suomen ulkopuolelta

Uuden kuljetusvälineen osto toisesta EU:n jäsenvaltiosta katsotaan aina niin sanotuksi yhteisöhankinnaksi. Tämän vuoksi myös yksityishenkilöiden välinen venekauppa verotetaan ostajan kotimaassa yhteisöhankintana. Erilaiset kynnysarvot ja niin sanottua kaukomyyntiä koskevat säännökset eivät koske uusien kuljetusvä-

lineiden kauppaa.

Verovelvollinen antaa uuden kuljetusvälineen hankinnasta arvonlisäveroilmoituksen sähköisesti OmaVero-palvelussa. Ilmoitettu vero maksetaan OmaVero-palvelussa nähtävissä olevilla maksutiedoilla.

Käytetyn kuljetusvälineen hankintaan sovelletaan yhteisökaupan yleisiä säännöksiä. Kun yksityishenkilö ostaa esim. Saksasta käytetyn veneen, hänen ei siis ole suoritettava siitä Suomen arvonlisäveroa yhteisöhankintana. Veneen hankintaan sisältyy vain Saksan arvonlisävero.

Tositteiden ja muiden asiakirjojen merkitys

EU:n alueella liikkuvan suomalaisen huviveneen koko myyntiketju on pystyttävä selvittämään aukottomasti. Selvityksen avulla viranomaiset ja mahdolliset tulevat ostajat pyrkivät varmistumaan siitä, että EU:n alueella liikkuvan veneen arvonlisäverot on maksettu asianmukaisesti ja oikeaan maahan. Tämän vuoksi veneessä tu-

lisikin pitää mukana kaikki sen myyntiä koskevat kauppalaskut. Jos vene on ostettu EU:n ulkopuolelta, veneessä on oltava mukana myös tullauspäätös, josta käy ilmi veneestä Suomessa suoritettu arvonlisävero. Yksityishenkilön EU-alueelta ostaman uuden huviveneen osalta veneessä on oltava mukana myös selvitys Suomeen suoritetusta arvonlisäverosta.

Ennen vuotta 2013 Verohallinto antoi pyynnöstä todistuksen veron maksusta Suomeen, mutta todistuksen antamisesta luovuttiin, koska osa EU-maista ei hyväksynyt sitä näyttöksi veron suorittamisesta. Ennen 1.1.1987 käyttöön otetusta veneestä tarvitaan ainoastaan selvitys veneen käyttöönottopäivästä.

Asianajotoimisto Borenius Oy
Eteläesplanadi 2, 00130 Helsinki
p.020 713 33
www.borenius.com

BORENIUS

Nopeuta rahan kiertoa ja lisää myyntiä!

DL Prime 3000 Mobile Service -työkalun avulla voit keskittyä siihen, minkä parhaiten osaat – asiakkaidesi palvelemiseen. Kosketusnäyttöisille mobiililaitteille kehitetyt, helppokäyttöiset ja selkeät työkalun avulla hoidat kaikki myynnin ja huollon rutiinit näppärästi.

Mobile Service -työkalun avulla sinä:

- Tehostat toimipisteidesi kapasiteettia
- Kehität asiakahallintaasi
- Näet aina reaaliaikaisen työtilanteen
- Seuraat asentajiesi työmäärää ja huoltojen etenemistä
- Teet helposti lisämyyntiä
- Siirrä valmiit työt suoraan laskutukseen

Tilaa Mobile Service -ominaisuus DL Prime -ohjelmaasi – vähennät paperitöitä ja säästät aikaa ja rahaa.

Ota yhtettä, niin kerromme lisää!

Ralf Norrgård puh. 0400 989 808 ralf.norrgard@dlsoftware.com

Staffan Nordström puh. 0400 989 802 staffan.nordstrom@dlsoftware.com

DL Software Oy
Uumajankatu 2
65350 VAASA

Puh. 0207 701 701
Fax 0207 701 711
sales@dlsoftware.com
www.dlsoftware.com

Finnboat Small Boats' Floating Show 2017

Finnboatin parillisina vuosina järjestämä Floating Show on kansainvälisen lehdistön keskuudessa hyvin arvostettu tilaisuus, jonka kutsua odotetaan innolla. Legendaarisen ison Floating show'n ohella ”pikkufloating” on vakiinnuttanut asemansa journalistien kalenterissa.

Teksti ja kuvat: Kari Wilén

Small Boats' Floating Show -tapahtumalla pyritään maamme pienvenevalmistuksen tuotteet saattamaan etenkin lähimarkkinoiden eli Ruotsin, Norjan, Venäjän ja Pohjois-Euroopan tietoisuuteen. Järjestyksessä viides pikkufloating alle 7-metrisille avoveneille järjestettiin kesäkuun puolivälissä jälleen Vanajavedellä ja tukikohtana oli tuttu Petäyksen lomakeskus Tyrvännössä.

Ensimmäinen pikkufloating järjestettiin vuonna 2001 Kallavedellä ja siihen osallistui 17 toimittajaa, joiden koeajettaviksi suomalaisvalmistajat olivat tuoneet 31 venemallia. Tapahtuma Ritoniemen lomakylässä oli monin tavoin muistorikas; syötiin rosvoaistia ja kalakukkoa, tavattiin kunnanjohtaja ja meitä viihdytti tanssiorkesteri Petroskoista.

Yhteistä tämänvuotisen pikkufloatingin kanssa oli lähinnä testitilaisuuden sää. Veneilytoimittajia kasteli pärskeiden lisäksi taivaalta ropiseva vesi.

Testausintoa säästä huolimatta

Sateinen sää ei veneiden testaamista pahemmin haitannut, vaan ohjelma vietiin läpi Vanajavedellä suunnitelmien mukaisesti. Kahden harmaan testipäivän jatkoksi viimeinen päivä valkeni aurinkoisena ja tyynenä, jol-

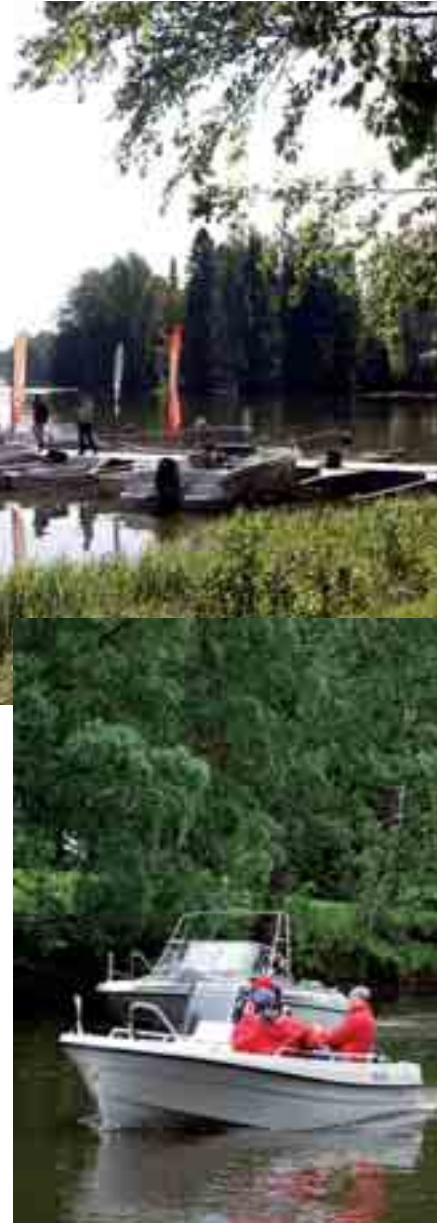
loin viimeiset viisi legiä saatiin ajaa ihanteellisissa olosuhteissa.

Tapahtumaan osallistui tällä kertaa 12 yritystä 27 moottori- ja viidellä pienveneellä. Valikoimassa oli tällä kertaa useita sähkömoottorilla varustettuja veneitä. Uusia tuttavuuksia olivat sähköperämoottoreilla varustettu Marino Mustang E ja legeille osallistunut Merione 22 LC. Lehtimiehiä paikalle saapui 31 edustaen 11 eri maata.

Hotelli Petäys toimi neljännen keran tapahtuman keskuksena, johon toimittajat majoitettiin ja jossa iltaohjelma järjestettiin. Hotellin kokouksissa järjestettiin ensin opastustilaisuus yritysten edustajille ja veneiden kippareille, samalla kun veneiden kuvaus aloitettiin. Toimittajat saapuivat paikalle iltapäivällä maanantaina ja heille järjestettiin selostus tapahtuman kulusta ja testilegien reiteistä. Legikapteenina toimi Markus Laxén VTT:ltä ja hän asetti myös tukevan veneensä kuvaajien käyttöön. Markus tuntee nämä vedet ja järvimaisemat läpikotaisin, koska viettää kesänsä Vanajaveden rannalla.

Työntäyteisiä päiviä

Aikataulu oli tiukka ja heti toimittajien kipparikokouksen päätyttyä lähdettiin vesille. Kolmella avauslegillä miehistöjen vaihtopaikat olivat Le-

paan laivalaituri ja Sääksmäen silta. Toimittajat olivat jo etukäteen verkossa varanneet ne veneet, jotka he halusivat testata. Näin ollen miehistöjen vaihdot tapahtuivat sutjakkaasti eikä suurempia hämmennyksiä päässyt tapahtumaan. Ketään ei ainakaan jätetty laiturille ihmettelemään. Get-together -illalliselle päästiin vasta iltamyöhään.

Seuraavana aamuna sadevaatteet olivat tarpeen. Kuvausveneeseen ilmestyi kuitenkin kaksi brittitoimittajaa shortseissa ja varvastossuissa, sadevaatteet olivat jääneet hotellille. Ei kun järvelle ja kaverit totesivatkin, että kroppa saa kärsiä tyhmästä päästä. Heti aamiaisen jälkeen lähdettiin liikkeelle ja neljän legin jälkeen lounas tarjoiltiin hotellin ravintolassa.

Iltapäivän aikana ehdittiin ajaa viisi legiä lisää, välillä käytiin kahvitaulolla Petäyksen rantapaviljongissa ja taas jatkettiin kohti Lepaata ja Sääksmäen siltaa.

Iltaohjelmassa oli saunomista sekä savu- että rantasaunassa ja etenkin "ihmisenkeittopadat" olivat ulkomaisien toimittajien suosiossa. Jokunen uskaltautui jopa viileään järviveteen uimaan.

Keskiviikkona säätila oli tyystin toinen ja aamulla toimittajilla oli mahdollisuus kokeilla niitä pienveneitä, jotka eivät osallistuneet varsinaisille testilegeille. Neljä osuutta ajettiin aamupäivän aikana ja lounas tarjoiltiin jälleen hotellin ravintolassa. Iltapäivän toinen koeajolegi vei Sääksmäen sillalle, jossa kahvitaun jälkeen otettiin koko porukasta perinteinen yhteiskuva. Sen jälkeen veneet järjestäytyivät tiiviiksi ryhmäksi sillalta tapahtuvaa yhteiskuvaa varten. Rintama pysyi hyvin kasassa ja viimeinen legi päättyi virallisen ohjelman mukaan Petäykseen kello 18.45.

Markuksen reittisuunnitelman mukaan jokaisella veneellä oli tällöin ajettu 165 meripeninkulmaa. Tämä matka on kuitenkin laskettu suoraviivaisen reitin mukaan, mutta koska legien aikana toimittajat pyörivät Vanajaveden selällä mielensä ja oman testiohjelmansa mukaisesti, tuli veneillä tosiasiaa ajettua noin kaksinkertainen määrä maileja.

Päätösillallinen järjestettiin Ho-

pealinjan m/s Silver Moon -risteilyaluksella. Tunnelma oli erittäin rento ja onnistuneen illanvieton jälkeen palattiin hotellille vasta puolen yön aikaan. Tästä huolimatta kaikki vieraat ehtivät bussiin, joka aamutuimaan lähti kohti Helsinki-Vantaan lentokenttää.

Positiivista palautetta

Saksalaisen Float Magazin-lehden päätoimittaja Kerstin Zillmer oli ensimmäistä kertaa Finnboat Floating Show:ssa ja hänen mielestä "everything was great". Hän ei koskaan ole voinut testata yhtä monta venettä saman tapahtuman aikana, mutta ei halua nostaa esille suosikkivenettänsä. Hänen mielestään testit suomalaisista veneistä ovat tärkeitä ajatellen Saksan markkinoita. Järjestelyjä hän pitää kokonaisuutena erittäin onnistuneina.

Puolalaisen Wiatr-lehden toimittaja Arek Rejs on aikaisemmin käynyt kahdesti Finnboatin testitapahtumissa, kerran isojen veneiden Floatingissa ja kerran pienempien. Hän pitää

kuitenkin tapahtumia työnsä puolesta hyvin tärkeinä.

- Kaksi kertaa olen perunut pari todella hyvää työkeikkaa Italiassa päästäkseni Floating-tapahtumaan, Arek Rejs kertoo. Olisin mielelläni osallistunut molempiin, mutta koska jouduin valitsemaan, valitsin Suomen!

Finnboat Floating Show on ainoa paikka, jossa Arek pääsee testaamaan alumiiniveneitä. Tätä tapahtumaa hän piti erittäin mielenkiintoisena koska useimmissa vastaavissa show'ssa veneet ovat suuria ja loisteliaita, mutta tapahtumat ovat pitkästyttäviä. Suomessa meillä oli tosi hauskaa ja pidin Alucatia todella mielenkiintoisena; en koskaan ole ajanut vastaavanlaisia veneitä. Lisäksi pidin hyvin paljon saunomisesta.

Pikkufloatingin veneistä on jo kirjoitettu neljään eri lehteen, yhteensä yhdeksän artikkelia, ja lisää on talven aikana luvassa.

Perinteinen ryhmäkuva otettiin Sääksmäen sillan luona venesatamassa.

Homma paketissa! Finnboat Team tyytyväisenä; Tiina Krooks, Jarkko Pajusalo, Lena Mickelsson-Ouru, Markus Laxen ja Kari Wilén.

Saunailtaa vietettiin tottakai! Paljussa rentoutumassa takana vasemmalta Tapio Ekola ja Terho Liukkonen, edessä Tommi Ihalainen, Arek Rejs, Stanislaw Iwinski ja Jarkko Pajusalo.

Kuten "isossa" Floating Show'ssakin, tapahtuma alkaa Kipparikoukksella.

Jan Sjölund/Venemestari, Julijan Visnjevec/Val Navtika, Kerstin Zillmer/Float Magazin, Stanislaw Iwinski/Zagle, Arek Rejs/Wiatr ja Bogdan Parfeniuk/Farvater nauttimassa risteilystä.

Toimittajat ihailivat tyyntä, hiljaista ja valoisaa kesäiltaa.

Captain Clubin Artem Lisochkin ja m/s Silver Moonin kippari Tero Lahti.

Palo-onnettomuuksia standardin valossa

Lehdistä saa usein lukea ikävistä veneonnettomuuksista, joista harvat tutkitaan kunnolla. Suurin osa onnettomuuksista on pienveneen kaatumisia tai henkilön putoamisia yli laidan. Viimeisen kahden vuoden aikana Suomen onnettomuustutkimakeskus on julkistanut kaksi onnettomuusraporttia huviveneiden palo-onnettomuuksista. Näiden raporttien pohjalta tarkastelemme uutta ISO 9094: 2015 Small craft - Fire protection standardia ja pohdimme, onko standardissa huomioitu riskit riittävästi.

Teksti: Max Johansson/VTT Expert Services Oy

Matkamoottoriveneen tulipalo Kruunuvuorenselällä 12.5.2017 (M2017-E1)

Lyhyen ajon jälkeen Helsingin edustalla Kruunuvuorenselällä akselivetoisen dieselkoneella kulkevan 34-jalkaisen matkaveneen konehuoneesta tulee savua ja samalla koneen lämpötilahälytys hälyttää. Omistaja tarkistaa tilanteen ja huomaa, että konehuone on täynnä savua.

Kuljettaja seuraa omistajan käsikirjan ohjeita; sulkee polttoaineventtiilit ja laukaisee konehuoneessa olevan kiinteän sammutusjärjestelmän. Palo kuitenkin jatkuu, jolloin omistaja tyhjentää kaksi 1 kg jauhesammutinta konehuoneeseen. Tämäkään ei sammuta paloa lopullisesti palon levittyä pakokaasuletkuä pitkin konehuoneen vieressä olevaan varastotilaan, josta se etenee ohjaamoon ja kaasupullon varastotilaan. Tämän jälkeen palo leviää holtittomasti ja veneessä olevat henkilöt (6 aikuista) evakuoidaan toiseen huviveneeseen.

Palon syttymisen syy on ilmeisesti ollut puuttunut jäähdytysvesi, jolloin vesijäähdytetty pakokaasuletku on syttynyt palamaan. Pakokaasuletku menee varastotilan läpi ja näin palo on päässyt leviämään. CE-merkitty onnettomuusvene on rakennettu vuonna 2011.

Moottoriveneen palo Saimaalla 24.7.2016 (M2016-01)

Yhdentoista hengen seurue, seitsemän lasta ja neljä aikuista, on ollut päiväretkellä 24-jalkaisella daycruiserilla Saimaalla. Paluumatkalla koneesta lähtee teho pikkuhiljaa kesken ajon ja nopeuden pudottua alle liukunopeuden omistaja pysäyttää veneen. Kone käy tyhjäkäynnillä epätasaisesti ja sammuu.

Kuljettaja oli huomannut, että kone oli kuluttanut paluumatkan aikana huomattavan määrän polttoainetta. Omistaja yrittää käynnistää koneen uudestaan, jolloin moottori käynnistyy sammuen heti uudestaan. Konetta yritetään käynnistää useita kertoja ja jotta akku ei tyhjenisi kokonaan, pidetään kahteen otteeseen 15 min. tauko.

Tämän jälkeen on avattu kone- luukut ja tarkistettu silmämääräisesti moottorin kuntoa havaitsematta mahdollisia vikoja tai vuotoja. Luukku jätetään auki ja tarkkaillaan konetta käynnistyksen aikana. Lopulta kone käynnistyy ja vene etenee lyhyen matkan, kunnes kone sammuu uudelleen ja kuuluu kaksi "tussahdusta" sekä yksi isompi, jonka seurauksena konetilan luukku avautuu.

Konetilasta alkaa välittömästi tulla voimakkaasti liekkejä. Tulipalo kasvaa räjähdysmäisesti edeten nopeasti

avotilassa sytyttäen styroksisen kylmälaukun, varakanisterin, kuomun ja matkustajien vaatteita tuleen.

Ohjaamossa olleet henkilöt hyppäävät veteen veneen takaa avotilan kautta ja joutuvat hyppimään konehuoneen sivuitse. Palava kuomu hankaloittaa poistumista ja yksi lapsista jopa hyppää palavan kuomuikkunan läpi saaden palovammoja. Keulakajuutassa olleet henkilöt poistuvat keulaluukun kautta keulakannelle ja hyppäävät siitä veteen. Keulaluukun koko hankaloitti poistumista sitä kautta.

Henkilöt, joilla ei ollut liivejä päällä, eivät ehtineet enää niitä ylleen pukea. Liivejä oli kuitenkin ehditty heittää mereen, mutta osa jäi liian lähelle palavaa venettä. Mökkeilijät huomasivat palon nopeasti ja soittivat hätäkeskukseen ja lähtivät samalla pelastamaan henkilöitä vedestä omilla veneillään. Kaikki henkilöt saatiin turvaan ja vain kahdella oli sairaalahoitoa vaativia palovammoja.

Vene oli vuosimallia 1988 ja sisäperäkone oli vaihdettu pariin kertaa. Nyt veneessä oli noin 10 vuotta vanha 330 hv V8 bensakone, joka oli suurempi kuin alkuperäinen 260 hv V8.

Pahoilta henkilövahingoilta vältyttiin

Edellä mainitut onnettomuudet eivät onneksi aiheuttaneet pahoja louk-

kaantumisia eivätkä kuolonuhreja. Molemmissa tapauksissa palo eteni siihen pisteeseen, että veneestä oli poistuttava ja kummastakaan veneestä ei ehditty itse tehdä hätäilmoitusta.

Sää oli molemmissa tapauksessa hyvä ja oltiin lähellä rantoja. Sivulliset pelastivat molemmissa tapauksessa veneessä olijat. Mikäli onnettomuudet olisivat tapahtuneet esim. ulkosaaristossa tai mökkikauden ulkopuolella, olisivat seuraukset voineet olla todella vakavia.

Voidaan siis todeta, että pieniä paloja on voitava pystyä sammuttamaan itse ja holtiton bensapalo olisi syytä välttää viimeiseen asti kaikilla keinoilla.

Olisiko uusi ISO 9094 standardi estänyt onnettomuudet?

Uusi palostandardi on valmistunut 2015 ja sen tarkoitus on estää vene-paloja ja antaa matkustajille riittävästi aikaa poistua veneestä hallitusti. Standardista voimme ottaa pari kohtaa tarkempaan tutkiskeluun ja pohtia, olisiko yllämainitut onnettomuudet voitu estää.

Uudessa palostandardissa on vaatimuksena, että ei-metallisia osia sisältävä vesijäähdytteinen pakolinja on varustettava järjestelmällä, jonka avulla voidaan ohjauspaikalta havaita jäähdyttävän veden puuttuminen pakolinjasta. Tämä olisi voinut estää palon syttymisen ainakin Kruunuvuo-

renselällä.

Standardissa vaaditaan myös laboratoriossa testattua kiinteää sammutinjärjestelmää, joka on asennettu valmistajan ohjeiden mukaan. Suuttimet tulee asentaa siten, että sammutusaine kattaa koko konehuoneen. Tämä olisi ehkä toiminut paremmin kuin käytössä oleva sammutinjärjestelmä. Tosin standardi sallii myös sammutusaukon käyttöä tietyssä tilanteessa, kunhan sammutusaine saadaan leviämään hyvin.

Kolmantena seikkana, mikä myös olisi voinut estää palon leviämistä, olisi ollut palovaroitin sisätiloissa. Silloin olisi ehkä huomattu aikaisemmin palon levinneen konehuoneen ulkopuolelle, eikä olisi käytetty kaikkia käsiammuttimia konehuoneessa.

Uusi standardi vaatii kaikkien sähkölaitteiden kipinäsuojauksesta bensiinikoneen konehuoneessa. Vanhasa veneessä (daycruiser-tapaus) löysä liitinkin voi kipinäsuojauksesta huolimatta aiheuttaa kipinän. Pilssin pitää olla puhdistettavissa, jolloin mahdollisesti sinne vuotanut bensiini saadaan pois.

Raportissa ei käy ilmi, oliko veneessä kiinteää palosammutusjärjestelmää. Tosin tässä tapauksessa palo syttyi räjähdysmäisesti ja luukkujen avauduttua liekit löivät ulos, joten on epätodennäköistä että järjestelmä olisi saanut koko paloa sammutettua. Kiinteä palosammutusjärjestelmä olisi voinut kuitenkin antaa vähän li-

Uudessa standardissa vaaditaan myös laboratoriossa testattua kiinteää sammutinjärjestelmää, joka on asennettu valmistajan ohjeiden mukaan. Suuttimet tulee asentaa siten, että sammutusaine kattaa koko konehuoneen.

säaikaa veneessä toimimiseen.

Raportissa moititaan myös keulaluukun kokoa. Standardissa vaaditaan, että hätäuloskäynnin koko on vähintään 450 mm halkaisijaltaan oleva pyöreä kulkuaukko tai joku muu muoto, kunhan 380 mm ympyrä mahtuu kulkuaukosta läpi ja pinta-ala on vähintään 0,18 m². Myös tämän kokoisesta luukusta voi olla hankala tulla ulos.

Yhteenvetona voidaan todeta, että uudessa standardissa on huomioitu ne skenaariot mitkä näissä kahdessa toteutuivat. Kaikkea ei voida estää ja on muistettava, että kumpakaan yllä olevista veneistä ei oltu tarkastettu tai rakennettu uuden palostandardin mukaisesti. Vanhojen veneiden muutostyöt ja konevaihdot vaarantavat myös usein alkuperäistä palosuojauksesta esimerkiksi muuttamalla tuuletusta, äänieristysmateriaaleja, asentamalla kipinöiviä laitteita tai tekemällä virheellisiä sähkö-, sammutin-, lämmitin- ja polttoainejärjestelmän asennuksia.

Vanhoissa veneissä pitäisi myös huolehtia siitä, että veneet asennuksineen ovat kunnossa. Uusikaan standardi ja laki eivät vaadi kovin paljon käsiammutinkapasiteettia, joten olisi hyvä miettiä mikä on turvallisinta käyttäjälle. Standardin vaatimukset ovat kuitenkin vain minimivaatimuksia.

Ulkomailla, varsinkin Englannissa ja USA:ssa on tapahtunut paljon yhteentörmäyksiä sekä mm. häkämyrkytyksiä. Häkämyrkytyksistä on tarkoitus keskustella ICOMIA:n kokouksissa marraskuussa. Seuraavassa Finnboat Newsissa selvennämme, mitä vaatimuksia veneille on USA:ssa.

Lähteet:

Onnettomuustutkinta raportti M2017-E1
Onnettomuustutkinta raportti M2016-01

BEST OF BOATS (BOB) FINALISTIT 2017 JULKAISTU

BOB-jury, joka on perustettu vuonna 2014 ja johon kuuluu 17 venealan toimittajaa 15 eri maasta, on valinnut tämän vuoden Best of Boats Award -finalistit. Finalistien valintaa on edeltänyt 585 eri veneen testiä 22 maassa. Voittajien valinta tehdään viidessä eri venekategoriassa, jotka ovat Best for Beginners, Best for Fishing, Best for Family, Best for Fun ja Best for Travel. Suomalaisia veneitä on finalistina mainiosti yhteensä kuusi kappaletta kolmessa eri kategoriassa. Finalistit ovat:

Best for Beginners: AMT 175 BR, Faster 625 CC, Finnmaster Husky R5, Sea Ray SPX230

Best for Fishing: Alucat W8, Jeanneau Merry Fisher 795 Marlin, Silver Shark BRX, Wellcraft 222 Fisherman

Best for Family: Bella 620C, Glastron GS 259, Jeanneau Leader 33, Sea Ray Sundancer 320

Best for Fun: B1 St. Tropez 6, Heyday WT-1, Invictus 370 GT, Marian Laguna 760, Nordkapp Avant 705, Parker 750/Askeladden C76

Best for Travel: Bavaria E34 Sedan, Delphia BlueEscape 1200, Fountaine Pajot MY44, Monte Carlo 6S.

Kunkin kategorian voittajat julkistetaan Berliinin venemessujen Gala of the Boats -tilaisuudessa keskiviikkona 22.11.

YAMAHA MOTOR SUOMESSA

Konekesko Oy:llä aiemmin ollut vapaa-ajan koneiden maahantuonti, myynti ja markkinointi Suomessa siirtyi 1.7. Yamaha Motor Europe N.V. Suomen sivuliikkeelle. Buster, Yamarin ja Yamarin Cross -veneiden valmistuksesta vastaa Yamaha Motor European tytäryhtiö Inhan Tehtaat Oy. Buster, Yamarin, Yamarin Cross, Finnmaster, TG ja Zodiac-veneiden myynnistä ja markkinoinnista Suomessa vastaa Yamaha Motor European Suomen sivuliike. Yamarin-lisävarusteet ja varaosat ovat Inhan Tehtaiden vastuulla. Yamaha Motor Europe N.V. Suomen sivu-

BOB-jury, johon Suomesta kuuluu Jan Sjölund Venemestari-lehdestä.

liikkeen johtoryhmän muodostavat:

Ismo Pohjonen, maaajohtaja

Marita Tuoma, myyntipäällikkö/jälkimarkkinointi

Pekka Honkanen, myyntipäällikkö/perämoottorit, veneet, vesijetit

Tero Karhunen, myyntipäällikkö/2-pyöräiset, ATV:t, moottorikelkat

Kaisa Tiira-Vahala, markkinointipäällikkö

Marjo Juola, kehityspäällikkö

Pasi Mäki-Paavola, kenttäpäällikkö.

* Helsinki, Flippermarket, Pertti Elovaara

* Turku, Venemaaailma, Mika Lindström

* Orivesi, Venemyynti Kymäläinen, Seppo Tuominen

* Kuopio, Konesolmu, Jaakko Solmu.

YAMAHA VX VESIJETTI- UUTUUS KAUELLE 2018

Uudessa Yamaha VX-vesijettissä on ensiluokkaisia ominaisuuksia. Hinnaltaan se on kuitenkin huokea. VX-mallia vie eteenpäin Yamahan TR-1-moottorin HO (High Output) -versio. Tämä 3-sylinterinen vesijettimoottori tekee vaikutuksen tehollaan ja voimakkaalla väännöllään, mutta on silti kooltaan

BELLA-VENEET JA KOTI- MAAN AQUADOR-MYYNTI

Bella-Veneet Oy muuttaa kotimaan Aquador-jälleenmyynnin rakennetta. Muutos astui voimaan 1.9.2017 alkaen. Muutoksen myötä nykyinen Aquador-myynti muuttuu neljän jälleenmyyjän ketjuksi. Tällä muutoksella Suomen Aquador-myynti nostetaan entistäkin laadukkaammaksi kokonaisuudeksi tukemaan uusiutuvan Aquador-venemalliston myyntiä. Suomen Aquador-jälleenmyyjät ovat:

40 % pienempi ja painoltaan 20 % kevyempi kuin legendaarinen 4- sylinterinen Yamaha MR-1 ja vieläpä polttoainetaloudeltaankin parempi. VX-mallissa on Yamahan oma, ainutlaatuinen RiDE®-järjestelmä, joka tarjoaa vesillä liikkujille mitä intuitiivisimman ajokokemuksen. Mallien saatavuudesta saa tietoja Yamaha Motor Finland -myyntitiimiltä, hintatiedot ilmoitetaan myöhemmin. Lisätietoja: Raine Honkanen, tuotetekninen päällikkö, p. 0500 453 258 email: raine.honkanen@yamaha-motor.fi

Q-JÄRJESTELMÄ ASKELADDENIIN

Norjan suurin huviveneiden valmistaja Askeladden siirtyy käyttämään suomalaista Q-navigointijärjestelmää. Vuonna 2016 lanseerattu Q on uudenlainen älykäs järjestelmä, joka yhdistää kaikki veneen toiminnot yhdelle kosketusnäytölle. Q-järjestelmä on aiemmin nähty Buster-veneissä, joissa sille myönnettiin Best IoT Service in Finland -palkinto. Q-järjestelmä integroidaan ensimmäisenä Askeladdenin uuteen C83 Cruiser TSI-venemalliin, joka esiteltiin Oslon *Båter i sjøen* -venenäyttelyssä viikolla 36.

FUSION SIGNATURE SERIES

Maailman johtava marine audio valmistaja, Fusion Entertainment esittelee uuden 8,8" kaiuttimen suosittuun Signature Series

mallisarjaan. Signature Series sarja on tunnettu sen laadukkaista valmistusmateriaaleista ja upeasta äänimaailmasta. Uusi 8,8" Signature Series 2-tie koaksiaalikaiutin on valmistettu samoilla laatuksilla kuin aiemmatkin sarjan 6,5" ja 7,7" kaiuttimet. True Marine luokiteltu tuote on suunniteltu ja valmistettu kestävästi rankat meriolo-suhteet. Uusi kaiutinmalli on saatavana kahtena eri mallina, SG-FL88SPW (valkoinen grilli) ja SG-FL88SPC (kromin värinen grilli). Molemmissa malleissa on kaksois-LED valaistus joka on kytkettävissä erillisillä johdoilla. Lisätiedot: nico.kavaleff@fusionentertainment.com

PEDESTAALIT JA LÄPIVIEN- NIT TIETOSOT OY:LTÄ

Tietosot Oy:n pedestaalit ovat alumiiniprofilirunkoisia, hitsattuja, kestäviä ja tukevia vaihtoehtoja veneen istuimiin. Jalkojen sisällä on tukipilarit, jotka varmistavat kestävyuden myös kovissa meriolosuhteissa ja pedestaalin istuinalusta on hyvin vakaa. Mallit on saatavissa sekä kiinteällä jalalla että lisämukavuutta ja käytettävyyttä parantavalla kaasujousella varustettuna. Istuinalusta on vakiona tuotteessa, mutta pedestaalit on myös mahdollista saada ilman niitä.

Tietosot Oy:n uudenlainen matala 2 mm kansiosalla varustettu läpivienni varmistaa, että kansi tyhjenee kokonaan vedestä ja roskista, eivätkä ne jää pyörimään veneen reunauriin. Läpiviennin runko on valmistettu kestävästä nylonista ja kansiosa on valmistettu ruostumattomasta teräksestä. Läpivienni on suunniteltu siten, että se sopii sekä 30 mm ja 50 mm kiinnityksiin irti otettavalla lisäosalla. Lisätiedot myynti@tietosot.fi tai puh. 040 532 9219/ Antti Siiskonen.

LANKHORST TASELAAR BRUNSWICKILLE

Brunswick Corporation (NYSE: BC) on ilmoittanut ostaneensa Hollannissa ja Sak-

sassa sijaitsevan johtavan venealan osien ja lisävarusteiden (P&A) jakeluyhtiön Lankhorst Taselaarin. Lankhorst Taselaar integroidaan Mercury Marineen tehostamaan moottorivalmistajan vahvaa ja kasvavaa P&A-liiketoimintaa Euroopassa. Kaupan ehtoja ei julkisteta. Tällä kaupalla Brunswick toteuttaa strategiaansa toimintojen lisäämisestä, erityisesti kuntoilun ja venealan P&A-tuotteissa. Yrityksen tavoitteena on saada 350 miljoonan dollarin lisäliikvaihtoa P&A-yrityskaupoista vuoteen 2018 mennessä.

UUTISIA SAFIRELTA

Safirelta on tullut markkinoille uusi dieselkäyttöinen keraaminen liesi, teholtaan 2.2 kilowattisena se mahdollistaa ruoanvalmistuksen lähes kotikeittiön tapaan. Lisäksi uutuuksena on myös uusi Sirius-ohjauspaneeli, joka tulee talven aikana myös vaihtoehtoksi venelämmittimiin. Laitteiden ohjauselektronikka kokee myös täydellisen uudistumisen, jonka johdosta venelämmittimien etäohjaus tulee mahdolliseksi.

Safire täyttää vuodenvaihteessa 20-vuotta.

OY ESCO AB AVASI UUDEN MYYMÄLÄN

Oy Esco Ab jatkaa kasvun tiellä ja laajentaa toimintaansa. Yhtiö on avannut elokuussa uuden 250 m² venetarvikkeisiin, merielektroniikkaan, lämmittimiin, aurinkosähköön ja työkaluihin keskittyneen liikkeen Espoon Nihtisiiltaan. Samalla myymälän yhteyteen on saatu tuotua hyvin varusteltu huoltopiste, jossa voidaan huoltaa niin lämmittimiä kuin muitakin yrityksen edustuksessa ole-

via tuotteita. Myös saapuvan ja lähtevän tavaran liikenne ja varastointi on siirretty samassa yhteydessä olevaan logistiikkahotelliin, joka mahdollistaa tehokkaamman ja häiriöttömän liikenteen tukku- ja verkkokau-pan asiakkaille.

RAYMARINE AXIOM PRO

Raymarine on julkaissut uuden Raymarine Axiom Pro -sarjan. Tämä sarja täydentää aiemmin talvella 2017 julkaistua Axiom-sarjaa niin ominaisuuksiltaan kuin näyttöjen kokoluokissa. Axiom Pro on varustettu HybridTouch™ näytöllä. Tämä tarkoittaa yhdistettyä kosketusnäyttöä ja näppäimistöä, jossa kaikki toimenpiteet voidaan suorittaa molemmilla tavoilla sekä yhdessä. Kosketusnäyttö on erittäin nopea tapa liikkua valikoissa ja tehdä asetuksia, mutta jossain tilanteissa näppäimet voivat olla parempi vaihtoehto. Axiom Pro on saatavissa 9", 12" ja 16" kokoisina ja kaikki kolme kokoa on saatavissa sisäisellä RealVision 3D kaikumoduulilla. Lisätiedot: puh. 0207 619937 ja email support.fi@raymarine.com.

BUSTER MAGNUM -PERHE KASVAA

Buster Boats uudistaa suurten avoveneiden klassikkomalliston, vuodesta 1990 lähtien valmistetun Buster Magnum -perheen. Kauden 2018 uutuusmallit, Buster Magnum ja Buster SuperMagnum, ovat aiemman sukupolven veneitä suurempia ja suorituskykyisempiä. Uusi Buster Magnum on 7,2 metriä pitkä kahdeksan hengen avovene, jonka suurin moottorivaihtoehto on Yamaha F225. Sen isovelji, 7,7 metriä pitkä SuperMagnum on sertifioitu kymmenelle hengelle ja suurimmalla Yamaha F350 V8-moottorilla huippunopeus nousee 57 solmuun. Molempien veneiden vakiovarustukseen kuuluu 16-tuumainen Buster Q

-älänyttö, joka tarjoaa kuljettajalle kaiken tarvittavan informaation kartoista ja käyttöohjeista aina sää- ja moottoritietoihin.

Uudet Magnumit esiteltiin jälleenmyyjille ja lehdistölle syyskuussa 2017 ja ne ovat saatavilla kaudelle 2018.

NIMITYSUUTISIA

Volvo Penta

Cecilia Mehlem on aloittanut Volvo Pentalla Dealer Business Sales support varaosamyynnin tukena. Ceciliaalla on entuudestaan taustaa venealalta ja hän tuli Volvo Pentalle Vestek Oy:stä. Cecilia työskentelee Volvo Pentan konttorilla Osumakuja 4, Vantaa.

roniikkaan erikoistuneen Fusionin Pohjois-Euroopan myyntipäälliköksi vastualueinaan Skandinaavia, Puola ja Baltian maat. Kavaleff siirtyi Fusionille John Nurminen Marine Oy:stä.

Tietoset Oy

Anna Möttönen on nimitetty 1.4.2017 alkaen Tietoset Oy Marinen markkinointikoordinaattoriksi. Anna koordinoi ja hoitaa laaja-alaisesti eri markkinoinnin tehtäviä nettisivujen uudistamisesta, tuotekatalogin suunnitteluun, markkinointikampanjoihin ja messujärjestelyihin. Anna keskittyy työssään erityisesti kansainväliseen markkinointiviestintään tehden yhteistyötä yhtiön myyntitiimin kanssa.

Oy Brandt Ab

Stig Wargh on nimitetty Silver-veneiden tuotepäälliköksi Oy Brandt Ab:n Marine-tiimiin. Aikaisemmin Wargh on työskennellyt rahoitusyhtiö Santanderilla ja sitä ennen pitkään Brunswick Marinella.

Oceanvolt Oy

Suomalainen, veneisiin hybridi- ja sähkömoottorijärjestelmiä valmistava yritys Oceanvolt Oy on nimittänyt *Calle Nymanin* uudeksi myyntipäällikökseen. Hän aloitti tehtävässään 14.8.2017 ja on aikaisemmin ollut Volvo Pentan ja XO Boatsin palveluksessa.

Fusion

Nico Kavaleff on nimitetty veneviihde-elekt-

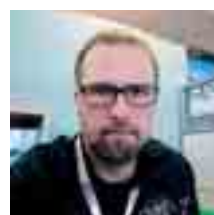
Cecilia Mehlem

Anna Möttönen

Nico Kavaleff

Stig Wargh

Calle Nyman

Hii-o-hoi

Kallavesj' kutsuu!

Nosta Sinäkin ankkurit ja suuntaa kohti 55. kerran järjestettävää Järvi-Suomen suurinta veneilyn, matkailun ja vapaa-ajan messutapahtumaa!

Kallavesj'-messuilla

vierailee vuosittain yli 25 000 kävijää tutustumassa näytteille-asettajien monipuoliseen tarjontaan. Veneilykauden uutuuksien lisäksi esillä on mm. kalastukseen ja erilaisiin vesiturheilukäytöksiin liittyviä tuotteita, sekä matkailualan palveluntarjoajia.

Seuraavien Kallavesj'-messujen ajankohdaksi on ankkuroitu 6.-8.4.2018 ja yleisöllä on tapahtumaan ilmainen sisäänpääsy!

Messupaikat ovat nyt myynnissä ja parhaat paikat viedään nopeasti käsistä. Ole siis Sinäkin nopea ja varaa paikkasi hyvissä ajoin!

Kuopio-hallissa

6.-8.4.2018

pe 11-18 | la 10-17 | su 10-16

Veneily · Matkailu · Vapaa-aika
KALLAVESJ'

Viihdytään vesillä.
Yhdessä.

Hinnat

Osaston koko (m ²)	€ / m ²
0-4	67,00
5-8	57,00
9-18	52,00
19-27	50,00
28-36	48,00
37-45	46,00
46-54	44,00
55-63	42,00
64-72	40,00
yli 73	38,00
Ulkopaikka	32,00
Sähköliittymä	75 / 105 €
Hintoihin lisätään alv 24 %.	

31.12.2017 mennessä paikkansa varanneille 15 % alennus paikkavuokrasta!

Varaa paikkasi netissä:
www.kallavesj.fi

Tervetuloa näkymään ja tekemään kauppaa Kallavesj' 2018 -messuille!

facebook.com/kallavesj

Kallavesj' 2018 järjestäjä:

Kuopion Pursiseura ry
Vesitie 17, 70460 Kuopio

puh. 040 760 3446
kuops@kuopionpursiseura.fi

www.kallavesj.fi

KANSAINVÄLINEN LEHDISTÖSEURANTA

MAALISKUU – SYYSKUU 2017

JÄSENISTÖSTÄ KIRJOITETTUJA ARTIKKELEITA

Liiton toimistoon tulee n. 90 venelehteä ympäri maailmaa ja niiden kirjoittelua suomalaisista tuotteista seurataan jatkuvasti. Oheisena on lueteltu vain laajemmat tuote-esittelyt sekä testit. Pienempiä uutisia on kotimaisista tuotteista kansainvälisessä lehdistössä huomattavasti runsaammin. Täydellinen luettelo on saatavissa liitosta. Kaikkia artikkelikopioita voit tilata Finnboatin toimistosta. Lehtiä säilytetään arkistossa yksi vuosi niiden ilmestymisvuoden jälkeen.

Lehti/Maa	Nro	Artikkeli	Sivu
Barcos a Motor&Yachting, Espanja	213	"El crucero practico" Targa 30.1 esittely	52-61
Barcos a Vela&Yachting, Espanja	120	"A bordo concepto nordico" Nauticat 37 esittely	46-56
Boote, Saksa	8	"Premieren&Projekte GT-Feeling aus GB" Targa 53GT esittely	64-65
Bootshandel Skipper, Saksa	9	"Messe interboot-premierer AMT 160 R" lyhyt esittely	27
Bootshandel Skipper, Saksa	7	"Neue boote Finnmaster S6" lyhyt esittely	23
Bootshandel Skipper, Saksa	4	"Neue boote Targa 30.1 lyhyt esittely	39
Båtmagasinet, Norja	9	"Vokser til neste sesong" Grandezza 33 OC lyhyt esittely	31
Båtmagasinet, Norja	9	"En legende i ny drakt" Buster magnum vs Buster Supermagnum	34-36
Båtmagasinet, Norja	9	"Forsteintrykk kompakt kabinbåt" Bella 620 C esittely	66-69
Båtmagasinet, Norja	9	"Stortest Hostens ferske finske bowridere" AMT 175 BR vs Bella 550 BR vs Husky R5	76-85
Båtmagasinet, Norja	8	"Suomi selvsagt en finne" Suomi 430 cat lyhyt esittely	23
Båtmagasinet, Norja	8	"Diskret superbåt" FASTER 625 CC ja 625 DC lyhyt esittely	23
Båtmagasinet, Norja	8	"Trivelig gjerrigknark" AMT 175 BR lyhyt esittely	23
Båtmagasinet, Norja	8	"Rykende fersk bowrider" Bella 550 BR lyhyt esittely	24
Båtmagasinet, Norja	8	"Snerten finsk styrhusbåt" Bella 620 BR lyhyt esittely	24
Båtmagasinet, Norja	8	"Test - Yacht i lommerformat" Aquador 35 AQ esittely	30-38
Båtmagasinet, Norja	8	"Test - to suverene skjaergårdsjeper" Flipper 640 SC vs Finnmaster S6	82-89
Båtmagasinet, Norja	7	"Nyheter - Helt ny Buster M" lyhyt esittely	26
Båtmagasinet, Norja	5	"Stortest - 3 favoritter - en vinner" Askeladden C61 cruiser vs Bella 620 DC vs Ryds 628 DC	36-42
Båtmagasinet, Norja	4	"Test - Jeanneau Merry Fisher 795 vs Finnmaster Pilot 7 weekend"	10-18
Båtmagasinet, Norja	4	"Båtliv i endring Yamarin 76 DC" lyhyt esittely	24
Båtmagasinet, Norja	4	"Båtliv i endring Finnmaster T7" lyhyt esittely	26
Båtmagasinet, Norja	4	"Forsteintrykk - Henger motoren på hekken" Nord Star 24 Patrol esittely	74-77
Båtmagasinet, Norja	3	"Nyheter - Silver helt i aluminium" Shark BRX ja Eagle BRX mallien lyhyt esittely	20
Båtmagasinet, Norja	3	"Forsteintrykk - Råskinn med finesse" Husky R8S esittely	90-91
Båtmagasinet, Norja	2	"Nyheter - Aquador 35 AQ" lyhyt esittely	32
Båtliv, Ruotsi	4	"Tre Daycruisers för tre olika köpare" Askeladden vs Bella 620dc vs Ryds F628 DC	6-8
Båtliv, Ruotsi	4	"Lättare och starkare motorer" Pioner 14 active vs Yamarin Cross 60 Cabin	84-85
Båtnytt, Ruotsi	6	"Nyheter - Ny kompakt hyttbåt" Bella 620c uutuuksesittely	11
Båtnytt, Ruotsi	5	"Solbåtar för god nattsömn" Aquador 24 DC vs Grandezza 25 S	18-24
Båtnytt, Ruotsi	4	"Reportage - 8 bästa DC-köpen - Finnmaster F68 DC Bättre Doldis" esittely	86
Båtnytt, Ruotsi	4	"Reportage - 8 bästa DC-köpen - Yamarin 76 DC Optimal daycruiser" esittely	82
Båtnytt, Ruotsi	3	"Nyheter - Finskt aluminium" - lyhyt esittely Silver Eagle ja Shark -sarjasta	10
Båtnytt, Ruotsi	3	"Nyheter - Mindre AMT 175 BR" lyhyt esittely	12
Båtnytt, Ruotsi	3	"Reportage Allt för sjön Nord Star 47" lyhyt esittely	64
Marina.ch, Sveitsi	101	"Logbuch - masterpiece von Finnmaster" Finnmaster 62 DC esittely	20-23
Marina.ch, Sveitsi	99	"Logbuch - Vermählung zweier Konzepte" Silver Shark BR 580 esittely	28-31
Nautica, Italia	661	Targa 30.1 esittely	80-83
Praktisk Båtagande, Ruotsi	4	"Klassikern Flipper 850 Färglada familjefåten" Klassikkoesittely	42-47
WasserSport, Saksa	7	"Ready for take off: Buster Phantom esittely	40-41
WasserSport, Saksa	4	"Kompakt&kernig: AMT 175 BR" lyhyt esittely	38
Yacht Casopis o Lodich, Tsekki	5	"Premiovy sportovni clun - Grandezza 25 S" lyhyt esittely	8
Yacht Casopis o Lodich, Tsekki	4	"Pro Pohodli v severskem klimatu" Nord Star 34 Patrol esittely	21-25
Yacht Casopis o Lodich, Tsekki	4	"Jak si uzit leto" Yamarin 63 HT esittely	30-33
Zagle, Puola	4	"Motoprezentacje Silver Fox Avant 485" lyhyt esittely	48
Zagle, Puola	4	"Motoprezentacje Suomi 440 RDL" lyhyt esittely	49

Finnboat Floating Show 2016 tapahtumasta kirjoitettuja artikkeleita

Lehti/Maa	Nro	Artikkeli	Sivu
Båtliv, Ruotsi	5	"Aquador med yachtkänsla" Aquador 35AQ	6-8
Båtliv, Ruotsi	5	"Sports cruiser med facelift" Grandezza 34 OC	24
Båtliv, Ruotsi	5	"Buster Magnum i ny version"	12

Finnboat Small Boats' Floating Show 2017 tapahtumasta kirjoitettuja artikkeleita

Lehti/Maa	Nro	Artikkeli	Sivu
Båttnytt, Ruotsi	7	"Klassiker i nytt format" Buster M	14-18
Båttnytt, Ruotsi	8	"Finsk roddbåt imponerar" Suvi 444	44-45
Båttnytt, Ruotsi	8	"När dåtid är framtid" Marino Mustang	58-62
Katera&Yacht, Venäjä	1	Small Boats' yleisartikkeli	16-23
Katera&Yacht, Venäjä	1	Small Boats' artikkeli Finnmaster Husky R5	26-29
Katera&Yacht, Venäjä	1	Small Boats' artikkeli Silver Eagle ja Silver Shark	30-35
Katera&Yacht, Venäjä	1	Small Boats' artikkeli Terhi 445 C ja 475 BR	36-39
Wassersport, Saksa	8	"Multifunktioner" für Speed und Wasserwandern" Bella 620C	38-41
Zagle, Puola	9	"Kandydaci do BOB Award 2017 z Finlandii" Small boats yleisartikkeli	50-51

BUSTER M -veneestä on kirjoitettu Båttnytt (Ruotsi) ja Båtmagasinet (Norja) -lehdissä.

BELLA 620 C on esitelty seuraavissa venelehdissä: Båtmagasinet (Norja), Båttnytt (Ruotsi) ja Wassersport (Saksa).

Fenniasta kattava turva veneellesi!

Laaja venevakuutus antaa parhaan turvan veneellesi ja se on paras vaihtoehto, jos liikut vesillä, joilla myrskyt ja karilleajot ovat vaarana. Fenniasta saat hyvät vakuutuspalvelut myös kodille, perheelle, yrittäjälle ja yritykselle.

Tutustu vaihtoehtoihin osoitteessa www.fennia.fi, ota yhteyttä lähimpään Fenniaan tai soita puhelinpalveluumme **010 503 8808** ma-pe klo 8-18.

Puhelujen hinnat: Soitto 0105 -alkuisiin palvelunumeroihimme maksaa lankapuhelimesta 8,35 snt/puhelu + 6,00 snt/min ja matkapuhelimesta 8,35 snt/puhelu + 17,17 snt/min

LEDAREN

Mer upplevelser till sjöss

Flytande firades jubileumsåret till åra under temat "Mera upplevelser till sjöss" och satsningarna på att utveckla Flytande samt marknadsföringen hämtade också fler utställare

och mera publik. Det förnyade evenemanget gästades under fyra dagar av 11 272 båtlivsvänner och vi fick mycket spontan feedback om att vi gick i rätt riktning med förnyelserna. Vi samlar som bäst in utställarnas synpunkter och sammanställer lärdomarna. Jag tror att vi med rätta satsningar och förbättringar kan göra Flytande till en ännu mer lyckat evenemang för utställningsgästerna. Flytande har under 40 år befäst sin ställning som Finlands viktigaste flytande båtutställning och ett stort tack till alla utställare, som gör utställningen. Flytande erbjuder ett storartat tillfälle att bekanta sig med hela branschens utbud och även testa produkterna till sjöss. Konsumenterna söker upplevelser och vår uppgift är att visa, att sådana får man på sjön. Låt oss därför fortsätta att utveckla Flytande i denna riktning.

Ekonomi förstärks och utsikterna förbättras också för båtbranschen. Av våra exportmarknader har Sverige och Tyskland redan under flera år varit stadda i stark tillväxt och i år har vi även sett tecken på att handeln med USA och Ryssland kvicknar till. Finländarna klara sig på de konkurrensutsatta exportmarknaderna tack vare sin starka produktutveckling. I juni arrangerade vi på Vanajavesi Finnboat Small Boats' Floating Show-evenemanget för den internationella pressen och på basis av provkörningsrapporterna har de finska småbåtsheterna ännu en gång tagits emot med fina betyg.

Även den inhemska båthandeln har klart piggnat till under slutet av sommaren, vilket betyder att konsumenternas ökade förtroende syns i båtaffärerna med en viss fördröjning. Tillsvindare har båthandeln under årets åtta första månader vuxit närmast i huvudstadsregionen, men i medierna kan vi läsa om allt positivare ekonomiska nyheter speciellt från Åbo och Nystad. Jag tror därför, att detta syns under närkommande år i Egentliga Finland som en ökning av den penningmängden som används inom båtlivet.

Under hösten fortsätter vi arbetet på exportmässorna, utlandsexkursionerna och även hemma genom att utveckla yrkesskickligheten. Vi fortsätter med de populära skolningarna i sociala medier som Medita Communication drar och under senhösten är Finnboats båtteknikdag i turen. Höstens absoluta höjdpunkt är dock höstmöteskryssningen till Estland 2-3.11.2017. Finns den ännu inte i kalendern är det nu hög tid att handla.

*Jag tillönskar alla en bra och livlig höst.
Vi ses på årsmötet!*

FÖRENINGSNYTT

MEDLEMSNYTT

Toppi Oy i Esbo är ny medlem i såväl Finlands Båtindustri-förening som Båtbranschens Komponentleverantörer. Företaget leds av Tero Toppi och tillverkar olika profiler, slangar osv. till båtvarven. Ny medlem i Båtindustriföreningen är också Q-Yachts Oy, som lotsas av Janne Kjellman. Företaget bygger Quantum 30-båtar försedda med Oceanvolts elpropulsion hos Maestro Boats i Karleby.

Nya medlemmar i Båtbranschens Varvs- och serviceförening är F:ma Venetohtori Vaherjoki i Esbo samt Puu- ja Venetyö andelslaget Lastu i Tammerfors.

Medlemmen i Marinhandlarna, Sans Rival Ltd under Tage Gustafsons ledning har bytt ägare och företaget finns nu i Karis med Ann-Sofie Nylund som kontaktperson. Närmare kontaktuppgifter på sidan 4. Tage fungerar under ca ett års tid som konsult i företaget.

BÅTTEKNIKDAGEN 2017

Årets Båtteknikdag arrangeras 9.11 i VTT:s utrymmen i Tammerfors, Teknikgatan 1. Virtual Reality är dagens samtalsämne och utförligare program finns på sidan 4. Tillfället inleds kl. 9.30 och avslutas 15.30. Deltagande är gratis men förhandsanmälningar behövs till Finnboats kansli senast 2.11. Anmäl dig via webbplatsen Finnboat.fi.

HÖSTMÖTESDAGAR I ESTLAND

Finnboats och alla medlemsföreningars stadgeenliga höstmöten arrangeras i år den 2 november i Estland, Rakvere, Hotell Aqva Spa. Under torsdagen sker avfärd med m/s Viking XPRS, där förbundets informationsärenden står på programmet. De officiella mötena hålls på hotellet och efter det finns det tid att koppla av på hotellets spa. Årsmötessupén avnjuts i medeltida tecken i Rakvere fästning. På fredag 3.11 arrangeras Boat Builders' Forum på hotellet och tillbaka i Helsingfors, Skatudden är vi kl. 20.30 (se närmare sid. 4-5).

MARKNADSFÖRING MED HJÄLP AV SOCIALA MEDIA

Förbundet arrangerar för medlemskåren i samarbete med Medita Communications Oy tre marknadsföringskurser, som grundar sig på användningen av facebook. Kurserna är gratis och hålls 12.10 (grundkurs) samt 23.10 och 24.10 (fortsättningskurser). De två första kurserna arrangeras i Helsingfors, den tredje i Åbo. Bindande anmälningar via Finnboats webbplats senast 6.10 för grundkursen och 19.10 för fortsättningskurserna.

THE FUTURE OF SAFETY

Täysin uusi Volvo XC60 on täynnä mullistavaa tekniikkaa. Auton City Safety -järjestelmään on lisätty nyt myös vastaantuleviin ajoneuvoihin reagoiva ohjausavustin, joka estää törmäyksiä kohtaamistilanteissa.

Nyt myös **VOLVO PAKETTI**: Volvo XC60 kiinteällä kuukausimaksulla.

VOLVOCARS.FI

*Volvo Paketti Rahoitus esimerkki Volvo XC60 D4 AWD Business Aut (A) **499 €/kk**: Hinta toimituskuluineen 60 271,04 €, käsiraha 5 000,00 €, sopimusaika 36kk, ajomäärä 45 000 km, luoton korko 1,5 %, kuukausierä 499,54 €, viimeinen erä 43 130,37 €, perustamismaksu 190,00 €, käsittelykulu 9,00 €/kk, todellinen vuosikorko 1,9 %, luottokustannukset yhteensä 2 732,93 €, rahoitettava osuus yht. 55 461,04 €, luottohinta 63 003,97 €. Rahoitus esimerkin max ajokilometrit 45 000 km. Sopimus sisältää määräaikaishuollot ja korjaukset. Lisäksi rengashotelli, kausivaihdot, sijaisauto huollon ajaksi sekä sisä- ja ulkopesu määräaikaishuollon yhteydessä. Sopimuksen lopussa auton voi palauttaa Santanderille sopimusehtojen mukaisesti. Edellyttää hyväksytyt luottopäätöksen ja kaskovakuutuksen. Palvelun tuottaa Santander Consumer Finance Oy, Risto Rytin tie 33, 00570 Helsinki.

Volvo XC60 -mallisto alkaen: autoveroton hinta 43 000 €, autovero 11 792 €, toimituskulut 600 €, kokonaishinta 55 392 €. EU-yhd. 2,1-7,7 l/100 km, CO₂ 49-176 g/km. Kuvan auto erikoisvarustein.

VENE **BÅT**

Vapaille vesille

**VARAA OSASTOAIKKAISI VENE 18 BÅT -MESSUILTA.
PARHAAT PAIKAT VARATAAN ENSIN!**

9.–18.2.2018 | Messukeskus Helsinki

**OTA YHTEYTTÄ
JA PYYDÄ TARJOUS**
Tomi Frick
myyntipäällikkö
puh. 040 777 9996
tomi.frick@messukeskus.com

PUHDAS ITÄMERI
on vuoden 2018 venemessujen
teemana. Yhteistyössä John
Nurmisen Säätiön kanssa
tuemme Itämeren suojelua.
Lisätietoja: puhdasmeri.fi

venemessut.fi

#venemessut

facebook.com/venemessut

YHTEISTYÖSSÄ

TOIMEKSIANTAJA

Messukeskus